

Södertörns högskola | Institutionen för Ekonomi och Företagande

Kandidatuppsats 15 hp | Företagsekonomi | Vårterminen 2011

Upplysningskrav vid nedskrivningsprövning av Goodwill

– sker det en kontinuerlig förbättring av
redovisningen gällande upplysningskraven?

Av: Mikael Gelotte, Axel Ågren

Handledare: Bengt Lindström, Jurek Millak

SAMMANFATTNING

Kandidatuppsats i Företagsekonomi, 15 hp

Institutionen för Ekonomi och Företagande vid Södertörns Högskola

Författare: Mikael Gelotte och Axel Ågren

Handledare: Bengt Lindström och Jurek Millak

Titel: Upplyningskrav vid nedskrivningsprövning av Goodwill – sker det en kontinuerlig förbättring gällande redovisningen av upplyningskraven?

Nyckelord: Goodwill, IFRS, IAS, Nedskrivningsprövning, Upplyningskrav, Kvalitativa egenskaper

Bakgrund och problem

För att uppnå en mer jämförbar redovisning infördes nya internationella redovisningsregler av IASB. Enligt IASB är en viktig förutsättning att tillämpning sker på samma sätt och enligt samma principer för att jämförbarheten av redovisningen skall bli så bra som möjligt.

Förvärvad goodwill skall i och med de nya reglerna införda år 2005 genomgå en nedskrivningsprövning minst en gång per år och inte längre skrivas av direkt. Oavsett vilket resultat nedskrivningsprövningen ger skall företagen ge omfattande upplyningskrav gällande de uppskattningar som använts vid nedskrivningsprövningen. Flertalet studier har gjorts genom åren där resultatet visar på en förbättring gällande redovisningen av upplyningskraven men även att det fortfarande finns en stor förbättringspotential. Vi är därför intresserade av att se huruvida bolagen kontinuerligt förbättrat redovisningen av dessa krav eller om förbättringen har avtagit i takt med tiden.

Problemformulering

Går det att se en kontinuerlig förbättring gällande redovisningen av upplyningskraven under perioden 2005 till 2009?

Syfte

Syftet med uppsatsen är att undersöka huruvida bolag med stor andel goodwill av totala tillgångar har förbättrat redovisningen av upplyningskraven kontinuerligt för varje år från och med införandet av den nya standarden vid år 2005 till och med år 2009.

Metod

Studien är av kvantitativ karaktär. I urvalet ingick 35 börsnoterade bolag som alla uppvisade en goodwillpost bestående av mer än 30 procent av bolagets totala tillgångar.

Resultat och slutsatser

Slutsatsen är att bolagen inte förbättrat sin redovisning av upplysningskraven kontinuerligt mellan samtliga undersökta år. Endast en punkt visade på en kontinuerlig förbättring. År 2009 visar att bolagen fortfarande har en lång väg kvar att gå gällande upplysningskraven.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	1
1.1 Problembakgrund.....	1
1.2 Problemformulering.....	2
1.3 Syfte.....	3
1.4 Avgränsningar.....	3
2. TEORI	4
2.1 Vad är Goodwill?.....	4
2.2 Goodwills problematik	5
2.3 Goodwill – en tillgång eller inte?	6
2.4 IASB och de finansiella rapporterna.....	7
2.5 Redovisningens kvalitativa egenskaper	8
2.5.1 Begriplighet	8
2.5.2 Relevans.....	9
2.5.3 Tillförlitlighet.....	9
2.5.4 Jämförbarhet	9
2.6 Redovisning och värdering av goodwill	9
2.7 Nedskrivningsprövning.....	10
2.8 Upplivningskrav	11
2.9 Tidigare studier	13
3. METOD	15
3.1 Kvantitativ metod	15
3.2 Insamling av data.....	15
3.3 Analys av data.....	16
3.4 Urval	16
3.5 Bortfall.....	17
3.6 Validitet och reliabilitet	17
3.7 Källkritik.....	18
4. TOLKNINGSMALL	19
4.1 Goodwill fördelad över kassagenererande enheter.....	19
4.2 Fastställande av återvinningsvärdet.....	19
4.3 Nyttjandevärdet och dess upplivningskrav	20
4.3.1 Viktigt antagande.....	20

4.3.2 Metod för fastställande av återvinningsvärdet.....	20
4.3.3 Prognosperioden och dess längd.....	21
4.3.4 Tillväxttakten.....	21
4.3.5 Diskonteringsfaktorn.....	21
4.4 Verkligt värde och dess upplysningskrav.....	22
4.4.1 Viktigt antagande.....	22
4.4.2 Metod för fastställande av återvinningsvärdet.....	22
4.5 Känslighetsanalys.....	22
5. RESULTAT OCH ANALYS.....	24
5.1 Goodwill fördelad över kassagenererande enheter.....	24
5.2 Grund för fastställande av återvinningsvärdet.....	26
5.3 Viktigt antagande.....	27
5.4 Metod för fastställande av återvinningsvärdet.....	28
5.5 Prognosperiod.....	29
5.6 Tillväxttakt.....	30
5.7 Diskonteringsfaktor.....	31
5.8 Känslighetsanalys.....	32
6. SLUTSATSER.....	33
6.1 Vidare forskning.....	34
REFERENSER.....	36
BILAGA.....	38

FÖRKORTNINGAR

EU – Europeiska Unionen

FASB – Financial Accounting Standards Board

IAS – International Accounting Standards

IASB – International Accounting Standards Board

IASC - International Accounting Standards Committee

IFRS – International Financial Reporting Standards

KPMG – Klynveld Peat Marwick Goerdeler

PWC – PriceWaterhouse Coopers

SEC – Securities and Exchange Commission

1 INLEDNING

1.1 Problembakgrund

Goodwill är ett intressant ämne som har diskuterats friskt genom åren. Om goodwill bör anses vara en tillgång eller inte har varit ett av de största problemen. Redan 1929 skrevs det om svårigheterna kring definitionen av begreppet goodwill och hur man ska värdera detta (J.B Canning, 1929). Trots att problemet belystes redan då har diskussionerna fortsatt genom åren som gått. Det finns fortfarande inte någon generellt accepterad definition av goodwill och meningsskiljaktigheterna kring värderingen kvarstår. IASB och andra normgivande organisationer har därför försökt harmonisera redovisningen genom att införa standarder som IFRS och dess tillhörande regler gällande goodwillen. Detta har i sin tur gett utrymme för de subjektiva antaganden som bolagen i nuläget kan använda sig av vilket också öppnar upp för problem i form av att bolagen kan styra värdena efter sina egna önskemål och således undvika ett nedskrivningsbehov (Ekberg, Lorentzon 2007). Problemen kvarstår och goodwill är därmed fortfarande högst aktuellt och intressant att undersöka.

IFRS 3 är en ny standard för redovisning av företagsförvärv utformad av den normgivande organisationen IASB. Denna standard innebär att koncerner inte längre får göra en planerlig avskrivning utan att de istället minst en gång per år skall genomföra en prövning av det redovisade goodwillvärdet (Edenhammar, Thorell 2009). Den innebär även att bolagen ska redovisa omfattande upplysningskrav gällande nedskrivningsprövningen av goodwill. Informationen om detta ska framgå i koncernens årsredovisning för att underlätta bedömningen av tillförlitligheten hos intressenterna (Lönnqvist, 2009).

Standarden som behandlar upplysningskraven benämns mer specifikt som IAS 36 p.134 och den redogör för de upplysningskrav som skall ges i samband med bolagets nedskrivningsprövning av goodwill. Företaget skall genomföra ett så kallat nedskrivningstest och testet skall visa om koncernredovisningen innehåller det uppgivna värdet eller inte. Understiger det bokförda värdet det verkliga värdet skall en nedskrivning av goodwillen göras som ger direkt effekt på resultaträkningen (Sundgren et al. 2009).

1.2 Problemformulering

Efter det obligatoriska införandet av IFRS för alla börsnoterade bolag inom EU har jämförbarheten mellan företag i olika länder förbättrats. Samma värderingsprinciper och prestationstekniker används nu för likartade transaktioner vilket bidrar till en ökad jämförbarhet. IASB:s målsättning är att de finansiella rapporterna skall innehålla väsentlig och tillförlitlig information om bolagens finansiella ställning. IASB anger fyra kvalitativa krav i sin föreställningsram som organisationen strävar efter att uppfylla. Dessa är: begriplighet, relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet (Sundgren et al, 2009). I och med införandet av IFRS 3, och således de utökade upplysningskraven angivna i standarden, höjs uppfyllnaden av de kvalitativa kraven i bolagens årsredovisningar. Detta förutsätter dock att upplysningskraven gällande nedskrivningsprövningen av goodwill följs fullt ut av bolagen.

Det har visat sig genom tidigare studier gjorda av bland annat Hultén och Persson (2006), Edlund och Arnell (2007), Tyrone et al, (2009) och PWC (2009) att dessa upplysningskrav inte uppfyllts till en godkänd nivå. Flertalet av dessa studier visade på ett undermåligt resultat år 2005 vilket var det första året då de nya redovisningsprinciperna applicerades. I vissa fall fanns det punkter gällande upplysningskraven som inte uppfyllts till mer än cirka 20 procent. Resterande studier som gjorts gällande åren efter 2005 visade på en klar förbättring vad gäller upplysningskraven om än inte i den omfattning de hade hoppats på. De ansåg att det fortfarande fanns stor förbättringspotential gällande bolagens redovisning av upplysningskraven. Hultén och Persson (2006) menar även att de tillkommande upplysningarna medför en ökad arbetsinsats för bolagen.

Vi anser därför att det vore intressant att titta på huruvida bolagen kontinuerligt förbättrat sin redovisning mellan varje år eller inte. Möjligtvis förbättrades upplysningen av kraven markant mellan år 2005 och 2006 för att sedan mattas av ju längre tiden går?

Efter beaktning av utvecklingen som visar sig i de tidigare studierna har vi kommit fram till en problemformulering: Har det skett en kontinuerlig förbättring gällande upplysningskraven för samtliga år inom perioden 2005 till 2009?

1.3 Syfte

Syftet med uppsatsen är att undersöka huruvida bolag med stor andel goodwill av totala tillgångar har förbättrat redovisningen av upplysningskraven stegvis för varje år från och med införandet av den nya standarden vid år 2005 till och med år 2009.

1.4 Avgränsningar

Standarden gällande upplysningskraven behandlar även övriga immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod.

”det redovisade värdet för immateriella tillgångar med obegränsade nyttjandeperioder som fördelas på enhetens (gruppen av enheter)” (IAS 36 p.134).

Denna punkt kommer inte att tas i beaktning då syftet med uppsatsen är att undersöka huruvida bolagen förbättrat redovisningen gällande upplysningskraven av goodwill och inte de övriga immateriella tillgångarna.

2 TEORI

2.1 Vad är Goodwill?

Goodwill utgör en av de mest kontroversiella delarna av de immateriella tillgångarna och någon klar definition gällande begreppet goodwill finns egentligen inte i teorin. Det finns även olika varianter av goodwill men man skiljer i de flesta fall mellan internt upparbetad goodwill och förvärvad goodwill (Sundgren et al, 2009).

Förvärvad goodwill definieras som skillnaden mellan det pris ett företag betalar vid ett företagsförvärv och det förvärvade företags nettotillgångar värderade till verkligt värde. Förvärvad goodwill redovisas som en tillgång i koncernens balansräkning (Sundgren et al, 2009). En orsak till att någon väljer att betala denna översumma kan vara att immateriella tillgångar som exempelvis en bra position på marknaden, en bra organisation eller ett starkt varumärke, ligger gömda under ytan eftersom dessa inte finns med i balansräkningen. Detta är dock något som köparen vid förvärvet måste betala extra för (Ekberg, Lorentzon 2007).

Internt upparbetad goodwill kan beskrivas som ett företags goda rykte eller ett varumärkes successivt upparbetade goda image hos konsumenterna. Den så kallade Skandiamodellen beskriver detta som företags intellektuella kapital och har bland annat ansetts bestå av personalens kunskaper och den kunskap som finns inbyggd i själva organisation i form av instruktioner, kundstock etc (Sundgren et al, 2009). Internt upparbetad goodwill är inte tillåten att redovisas som en tillgång i balansräkningen hos företaget. Detta på grund av att värdet inte ansetts kunna beräknas på ett tillförlitligt sätt och att beståndsdelarna inte varit varken avskiljbara eller identifierbara (Sundgren et al, 2009).

Goodwill vid förvärv klassificeras som en tillgång som inte genererar några kassaflöden i sig men däremot måste överpriset fördelas på kassagenererande grupper eller enheter där dessa övervärden finns (Sundgren et al, 2009). Då överpriset inte kan anses tillhöra någon av de specifika kassagenererande enheterna kommer det resterande beloppet redovisas i en restpost som kallas goodwill (Sundgren et al, 2009).

2.2 Goodwills problematik

Problematiken gällande goodwill har diskuterats flitigt genom åren. Det största problemet ligger i värderingen av goodwillen och dess tillhörande nedskrivningar.

Lorentzon och Ekberg tar i en artikel upp de problem som associeras med att särskilja förvärvad goodwill från internt upparbetad goodwill. Tidigare var företag tvungna att göra en avskrivning av goodwill varje år. De kunde då, genom att förlänga avskrivningstiden och på så sätt dela upp kostanden över flera år, minska den årliga kostnaden vilket i sin tur ledde till att företaget kunde uppvisa ett högre resultat för året. Ett exempel är Atlas Coopco som under år 1997 vid ett förvärv skrev av goodwillen på 40 år trots att det fanns en svensk tioårsreglering vid förvärvstillfället. De motiverade sitt val med att de var ett internationellt bolag och att förvärvet gjordes i USA där ingen tidsreglering fanns (Ekberg, Lorentzon 2007). Bolagen kunde även slippa undan avskrivningar genom att redovisa ett företagsförvärv genom den så kallade poolningsmetoden som bidrar till att ingen goodwill uppstår eftersom förvärvet snarare blir ett samgående av bolagen istället (Ekberg, Lorentzon 2007). Vidare ges ett exempel angående företaget Gunnebo vars goodwillpost under 2006/2007 bestod av 1 056 miljoner kronor i kontrast till det egna kapitalet som uppgick till 1 044 miljoner kronor. Detta i sin tur leder till att om goodwillposten visar sig ha ett lägre värde, eller kanske inget värde, så skulle det få dramatiska följder för Gunnebo. Företaget anger i sin årsredovisning att ett nedskrivningstest har gjorts som inte tyder på att en nedskrivning föreligger. De diskonterade kassaflödena som Gunnebo använt sig av vid sin nedskrivningsbedömning förefaller också väldigt låga (Ekberg, Lorentzon 2007). Ett högre avkastningskrav på det egna kapitalet, menar Lorentzon och Ekberg, skulle leda till en lägre värdering av de kommande kassaflödena och därmed också goodwillen. De anser att detta är ett praktexempel på ett företag som egentligen borde skriva ner sin förvärvade goodwill. Avslutningsvis menar de på att det är viktigt att revisorn håller koll på eventuella missbruk av värderingar gällande goodwillposterna eftersom utrymmet för subjektiva bedömningar är så pass stort (Ekberg, Lorentzon 2007).

Ett förvärv av ett bolag kan också ske på grund utav ledningens egna intresse istället för aktieägarnas. Det kan vara så att ledningen känner att de får ökad makt, jobbtillfällen eller utrymme för dåligt resultat i det egna bolaget. Detta betyder att ledningen i vissa fall kan utföra förvärv utan hänsyn till den ekonomiska realiteten och därmed betala för mycket. Detta resulterar i sin tur till en övervärderad goodwill (Churyk, Cripe 2011). Goodwill kan även i vissa fall vara värderad till det korrekta värdet. Men om ekonomin i koncernen förändras

drastiskt kan det skrivas ned ändå vilket leder till en form av vinstmanipulering (Churyk, Cripe 2011). Nedskrivningsprövningen som utförs kan tyda på att företagen har tagit fördel av utrymmet för den subjektiva bedömningen som finns i standarden med målet att vinstmanipulera (Churyk, Cripe 2011).

Peter Malmqvist belyser i en artikel i Dagens Industri att Swedbanks redovisning av goodwill är ohållbar vilket i sin tur kan leda till ett försämrat rykte av de svenska börsbolagen. Trots stora förluster under år 2009 yrkar styrelsen och ledningen på att det bokförda värdet av deras baltiska tillgångar i form av goodwill är korrekt och inte bör skrivas ned. Hela 12,6 miljarder kronor av de 31,8 miljarder kronor, som hänförs till de baltiska tillgångarna, omfattas av goodwill (Peter Malmqvist 2010). Denna övervärdering anser han vara väldigt allvarlig då IFRS övervakas noggrant av både den Europeiska Unionen och den amerikanska finansinspektionen SEC. Malmqvist menar att hela problematiken med den övervärderade goodwillen kan komma att leda till att den svenska finansmarknaden förpassas av både USA och EU (Peter Malmqvist 2010).

Dessa exempel visar på hur viktigt det är att upplysningskraven uppfylls av bolagen. En intressant måste kunna få en tillförlitlig värdering av goodwillvärdet. Samtidigt innebär fler och mer omfattande krav ytterligare en post som bolagen måste ta tag i. De tillkommande upplysningskraven gällande nedskrivningsprövning av goodwill och de kassagenererande enheter som dessa belopp skall hänföras till har enligt en del företag även medfört ökade arbetsinsatser (Hulten, Persson 2006). Ökade arbetsinsatser kanske medför att företagen till slut nöjer sig med mängden angivna upplysningskrav istället för att försöka förbättra redovisningen av dessa varje år.

2.3 Goodwill – en tillgång eller inte?

Gore och Zimmerman skriver i en artikel om huruvida goodwill kan ses som en tillgång eller inte. De tycker att fokuset på att en tillgång ska ge framtida ekonomiska fördelar är för stort. Problemet ligger i svårigheten med att beräkna den framtida ekonomiska fördelen som goodwillen kommer att ge. Det går egentligen inte att beräkna de framtida ekonomiska fördelarna hur standardiserade och välutformade beräkningsmodellerna än är (Gore, Zimmerman 2010). Det finns inget bra sätt att mäta fördelarna som uppstår vid ett förvärv. De menar att definitionen av goodwill som en tillgång accepterades på grund av en tidigare

reglering då varken vinster eller förluster beräknades vid köp av en tillgång (Gore Zimmerman, 2010). Nu ska däremot tillgångarna bli värderade till det verkliga värdet och inte kostnaden vid köpet. Den här principen bygger på att tillgångar inte ska bli bokförda som en tillgång enbart för att en kostnad har uppstått vid köpet. Detta leder till stora likheter med internt upparbetad goodwill som inte får bokföras som en tillgång i balansräkningen eftersom den inte går att identifiera. På samma sätt borde därför förvärvad goodwill behandlas med samma principer som den internt upparbetade goodwillen och därmed inte bokföras som en tillgång i balansräkningen (Gore, Zimmerman 2010).

Churyk och Cripe menar dock att goodwill får anses som en tillgång om det representerar framtida ekonomiska fördelar. Om goodwillen existerar på grund av ledningens dåliga beslut ska den däremot inte anses som en tillgång (Churyk, Cripe 2011).

Även Schuetze belyser problemet i sin artikel som behandlar hur han tycker att tillgångar bör definieras. Definitionen av en tillgång som finns nu är att den ska ge ekonomiska fördelar nu eller i framtiden (Schuetze 2001). Det största problemet ligger i att värdera dessa framtida ekonomiska fördelar av tillgångarna. Han anser snarare att vi bör redovisa saker som finns på riktigt och inte abstrakta ekonomiska fördelar som tillgången eventuellt kan ge i framtiden. Schuetzes syster genomförde ett förvärv av en konkurrent där köpessumman översteg det verkliga värdet med \$100,000. Konkurrenten gick med på att inte konkurrera med hennes bolag under de kommande åren. Schuetze försökte sedan förklara att dessa \$100,000 var en form av goodwill och skulle därmed bokföras som en tillgång i bolagets balansräkning. Systemen skrattade då och föreslog att Schuetze skulle försöka betala räkningar med hjälp av denna tillgång. Hon ansåg att dessa \$100,000 som definieras som goodwill inte kan anses vara en tillgång då det inte finns någon försäkran om att, i det här fallet, den försvunna konkurrensen med det förvärvade bolaget, kommer att generera några ekonomiska fördelar i framtiden. Det skulle därför vara bättre om goodwillen inte blir definierad som en tillgång förrän den förverkligas i form av likvida medel (Schuetze 2001).

2.4 IASB och de finansiella rapporterna

IASB, tidigare IASC, är den största normgivande organisationen internationellt inom redovisning. IASB:s uppgift är att, i samarbete med andra nationella normbildare, åstadkomma mer globalt accepterade redovisningsnormer. Målet är att förbättra principbaserade standarder och inte låta dem vara beroende av intressenter. För tillfället

använder inte USA IASB utan de använder sig istället av normgivaren FASB. Dessa två organisationers föreställningsramar strävar dock mot samma mål och har därmed snarlika principbaserade standarder (Schroeder et al, 2009).

Europeiska unionen tog ett beslut som innebar att IFRS blev obligatoriskt för alla noterade bolag vilket ökade jämförbarheten mellan företag i olika länder. De finansiella rapporterna blev lättare att jämföra för intressenterna då dessa innehöll samma värderingsprinciper och presentationstekniker för likartade transaktioner (IASB föreställningsram).

Enligt IASB ska de finansiella rapporterna tillhandahålla information om bolagens finansiella ställning och resultat samt även information om förändringar i den finansiella ställningen. Syftet med att delge denna information i de finansiella rapporterna är att den skall kunna användas av olika intressenter när de fattar ekonomiska beslut. Informationen som lämnas i de finansiella rapporterna skall enligt IASB omfatta fyra kvalitativa egenskaper. Dessa är begriplighet, relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet (Sundgren et al, 2009).

2.5 Redovisningens kvalitativa egenskaper

Ett företag har en mängd olika intressenter så som banker, kunder och investerare.

Informationen som ges till dessa intressenter behöver vara av sådan karaktär att de kan hjälpa till när ekonomiska beslut skall fattas. IASB tar upp ett antal olika kvalitativa egenskaper som utformats för att ge dessa intressenter en så pass användbar information som möjligt.

IASB:s föreställningsram behandlar kvalitativa egenskaper så som begriplighet, relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet (Sundgren et al, 2009).

2.5.1 Begriplighet

Begriplighet innebär att den information som lämnas i finansiella rapporter bör vara lättbegriplig för användarna. Dock förutsätts det att användarna har en rimlig kunskap om bland annat affärsverksamhet, ekonomi och redovisning samt att de är villiga att studera informationen med rimlig noggrannhet. Information som behandlar komplicerade frågor får dock inte utlämnas endast på grund av att den kan vara alltför svår för somliga användare att förstå (Sundgren et al, 2009).

2.5.2 Relevans

Relevans innebär att informationen som lämnas i finansiella rapporter bör vara relevant för olika bokslutsanvändare. Med relevant menas att informationen påverkar olika användares beslutsfattande genom antingen utvärdering av historiska händelser, bedömning av bolagets aktuella förhållanden eller uppskattning av framtida händelser (Schroeder et al, 2009).

Informationen kan antingen vara av bekräftande eller korrigerande karaktär. Informationen anses exempelvis relevant om årsredovisningen bekräftar de vinstprognoser som diverse analytiker genomfört med utgångspunkt i bolagens årsredovisningar (Sundgren et al, 2009).

2.5.3 Tillförlitlighet

Med tillförlitlighet menas att rapporterna skall vara korrekta och inte innehålla väsentliga felaktigheter. Upplysningenskraven som anges i IAS 36 p.134 är ett bra exempel på standarder som förhöjer tillförlitligheten i årsredovisningarna, detta då utförliga upplysningskrav ger användare goda möjligheter att bedöma tillförlitligheten inom redovisningen (Sundgren et al 2009).

2.5.4 Jämförbarhet

Jämförbarhet är viktigt för att kunna ge användarna av finansiella rapporter möjligheten att själva bilda sig en uppfattning om trender i företagets resultat och dess finansiella ställning. Det är viktigt att likartade händelser redovisas på samma sätt men det får inte hindra att företag förbättrar sina redovisningsprinciper med avseende på relevans, begriplighet eller tillförlighet (Sundgren et al. 2009).

2.6 Redovisning och värdering av goodwill

IFRS intåg på marknaden innebar stora förändringar gällande redovisningen hos de drabbade företagen. Det var speciellt två förändringar som drabbade redovisningen av goodwill. IFRS 3 som behandlar rörelseförvärv och uppkomsten av goodwill samt IAS 36 som omfattar nedskrivningar med tillhörande nedskrivningsprövningar och upplysningskrav. Vid förvärvstidpunkten skall goodwill som uppstår vid rörelseförvärvet föras in i balansräkningen som en tillgång och värderingen skall ske enligt anskaffningsvärdemetoden. Värdet på goodwillen uppgår enligt IFRS 3 till det värde som kvarstår av anskaffningsvärdet efter identifieringen av det förvärvade företagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser.

Före införandet av IAS-förordningen gjordes avskrivningar på goodwill vilket innebar att resultatet påverkades då dessa avskrivningar redovisades som kostnader. Genom att använda sig av en längre avskrivningstid kunde företagen uppvisa ett högre resultat genom att minska de årliga kostnaderna. Företagen använde sig av den så kallade poolningsmetoden. Poolningsmetoden fungerade som om ett förvärv inte hade skett. Moderbolaget och dotterbolaget samgick istället till enbart en enhet trots att det fanns olika ägarförhållanden mellan bolagen. Denna metod är dock generellt sett inte tillåten längre (Schroeder et al, 2009).

Efter införandet av IAS-förordningen skall goodwill genomgå en nedskrivningsprövning minst en gång varje år eller när det finns indikationer på en värdeminskning (IFRS 3). Om nedskrivning behövs redovisas det som en kostnad i resultaträkningen (IAS 36). Dock skall upplysningar alltid ges vare sig det har gjorts en nedskrivning eller ej. Dessa upplysningar skall innehålla information om vilka antaganden som legat till grund för bedömningarna - allt för att användarna av de finansiella rapporterna skall få en överblick över hur goodwillen i företaget är värderad. Dessa upplysningar behandlas i IAS 36 p.134.

2.7 Nedskrivningsprövning

IFRS 3 anger att goodwill inte skall genomgå en avskrivning utan att den ska nedskrivningsprövas i enlighet med IAS 36. Goodwill kan beskrivas som en immateriell tillgång som har en obestämbar nyttjandeperiod och som skall nedskrivningsprövas minst en gång varje år samt när eventuella indikationer på behov av nedskrivning förekommer (IAS 36). För att avgöra om det föreligger ett behov av nedskrivning av goodwillen tar man hänsyn till ett antal externa och interna informationskällor. De externa informationskällorna behandlar huruvida tillgångens marknadsvärde har minskat, förändring i marknadsräntor som kan påverka nyttjandevärdet eller om det uppstår förändringar i marknadsförutsättningarna eller den ekonomiska omgivningen. De interna informationskällorna bygger på om tillgångens värde har minskat på grund av förslitning, om det finns indikationer på att tillgångens avkastning minskar i de interna rapporterna eller om tillgången inte längre kan utnyttjas på avsett vis (IAS 36).

För att ta reda på om det föreligger ett nedskrivningsbehov av goodwillen skall återvinningsvärdet beräknas. Återvinningsvärdet för en kassagenererande enhet beräknas genom att ta det högsta värdet av enhetens verkliga värde minus försäljningskostnader eller nyttjandevärdet (IAS 36). Standarden beskriver det verkliga värdet minus

försäljningskostnader som det pris man eventuellt skulle få vid en försäljning mellan kunniga och oberoende parter, där det ligger i bådass intresse att transaktionen genomförs (IAS 36).

Om nyttjandevärdet används för att beräkna återvinningsvärdet krävs ett antal bedömningar om huruvida det ser ut i framtiden eftersom värdet baseras på diskontering av framtida kassaflöden. Värdet baseras på budgetar och prognoser som är framtagna enligt *”företagsledningens bästa bedömning”*. För att anses tillförlitliga skall dessa budgetar och prognoser baseras på en period om högst fem år (IAS 36). Bortom denna period på fem år skall en tillväxttakt uppskattas och denna skall inte överstiga den långsiktiga tillväxttakten i branschen. Prognosperioden och tillväxttakten kan få ha högre värden om särskilda omständigheter föreligger (IAS 36). Nedskrivningsprövningen ger stort utrymme för subjektiva bedömningar vilket kan medföra stor problematik (Lorentzon, Ekberg 2007)

2.8 Upplyningskrav

IASB har utvecklat ett antal upplyningskrav i IAS36 p.134 som efter införandet av IFRS under år 2005 skall redogöras för i bolagens årsredovisning.

”Ett företag ska lämna den information som krävs enligt a–f för varje kassagenererande enhet (grupper av enheter) för vilken det redovisade värdet för goodwill eller för immateriella tillgångar med obegränsade nyttjandeperioder som är fördelat på den enheten (gruppen av enheter) är betydande i jämförelse med företagets totala redovisade värde för goodwill eller för immateriella tillgångar med obegränsade nyttjandeperioder” (IAS 36, punkt 134)

- a) Här framkommer det att bolagens redovisade goodwillvärde skall fördelas på kassagenererande enheter.
- c) Grunden för hur återvinningsvärdet har fastställts för de kassagenererande enheterna skall anges i upplysningarna. Återvinningsvärdet bestäms av det högsta av nyttjandevärde eller verkligt värde minus försäljningskostnader.
- d) Om enhetens återvinningsvärde baseras på nyttjandevärdet skall följande punkter följas:
 - i) Det skall framgå genom vilka viktiga antaganden som företagsledningen har baserat sina kassaflödesprognoser på. Viktiga antaganden anses vara sådana för vilka enhetens

återvinningsvärde är mest känsligt.

ii) Ge en beskrivning av företagsledningens metod för att fastställa dessa värden som anses vara viktiga antaganden. I metoden skall anges huruvida antagandena är i överensstämmelse med externa erfarenheter eller informationskällor.

iii) Den period över vilken prognoserna sträcker sig. Om en prognosperiod på längre än fem år har använts skall upplysningar med förklaringar till varför denna längre period är motiverad att finnas med.

iv) Den tillväxttakt som används för att extrapolera kassaflödena bortom den period som täcks av de senast gjorda budgeterna eller prognoserna. Dessutom skall motivet till att använda en tillväxttakt som överstiger den långfristiga tillväxttakten anges.

v) Den diskonteringsfaktor som används för att diskontera de framtida kassaflödesprognoserna.

e) Om enhetens återvinningsvärde baseras på verkligt värde minus försäljningskostnader skall följande punkter beaktas:

i) Det skall framgå vilka antaganden som ligger till grund för värderingen.

ii) Det skall även framgå vilken metod som dessa antaganden baseras på.

f) Oavsett vilken metod som ligger till grund för beräkningen av återvinningsvärdet krävs det att bolagen följer punkt (f). Detta innebär att en analys skall göras för att bedöma känsligheten i de antaganden som gjorts.

i) Om beloppet för återvinningsvärdet överstiger dess redovisade värde skall detta redovisas.

ii) Det ursprungliga värdet för antagandet skall anges.

iii) Beskriva hur mycket det ursprungliga värdet måste ändras för att redovisat värde skall motsvara återvinningsvärdet.

2.9 Tidigare studier

Det finns ett flertal publicerade undersökningar som författarna tagit del av som undersöker företagens redovisning av upplysningskraven angivna i IAS 36 p.134.

År 2006 undersökte Hultén och Persson, redovisningsspecialister på PWC, till vilken grad 40 utvalda bolag redovisade i enlighet med upplysningskraven i årsredovisningen för år 2005. Det visade sig att enbart en av alla de punkter som finns angivna i standarden hade uppfyllts av alla företag som ingick i studien. Punkten som uppfylldes var angående val av nyttjandevärdet eller verkligt värde minus försäljningskostnader för nedskrivningsprövningen. Resterande punkter som behandlades i studien hade varierande resultat. Sämst av punkterna var den som behandlar hur det viktiga antagandet har fastställts – endast 15 procent uppfyllde upplysningskraven. Hultén och Persson avslutar studien med att påpeka att det finns stor förbättringspotential inför framtiden eftersom företagen troligtvis hade svårt för att tolka de nya upplysningskraven som infördes år 2005.

PWC redogjorde även under år 2009 för huruvida upplysningskraven för år 2008 hade förbättrats mot tidigare år. De kom fram till att bolagen blir allt bättre på att delge informationen som krävs enligt IAS 36 p.134. Hela 95 procent hade redovisat sin goodwill korrekt över de kassagenererande enheterna. De nämner även att samtliga bolag i undersökningen använt sig av nyttjandevärde som princip för nedskrivningsprövningen. Diskonteringsräntan uppfylldes till 98 procent år 2008 och 100 procent år 2007 vilket betyder att det skett en försämring av denna punkt. Cirka 90 procent av bolagen hade för båda åren angett en prognosperiod. 30 procent av bolagen visar även på att en känslighetsanalys har genomförts medan 40 procent inte ger någon information alls angående detta.

Edlund och Arnell utförde 2007 en liknande studie på 60 bolag där resultat nästan blev detsamma som för Hultén och Persson år 2006. Punkterna i standarden uppfylldes inte fullt ut någonstans under år 2005 och de flesta av punkterna var dessutom väldigt bristfälliga. Även de kom fram till en stor förbättringspotential inför framtiden och att den bristfälliga redovisningen av upplysningskraven troligtvis berodde på en nya standarden och komplikationen med att förstå dessa upplysningskrav fullt ut.

Under 2009 undersökte även Tyron et al. huruvida 36 företag noterade i Malaysia levde upp till några av de obligatoriska upplysningskraven som ställs i IAS 36 p.134. I denna studie undersöktes endast de fall där bolagen använt sig av nyttjandevärdet för att beräkna återvinningsvärdet. Resultatet av studien visade på att ett flertal av bolagen i studien inte följde de upplysningar som krävdes och att det även här fanns utrymme för förbättringar på samtliga punkter.

År 2010 undersökte Petersen och Plenborg om 76 företag i Danmark uppfyllde upplysningskraven och även om det fanns bakomliggande faktorer som kan ligga till grund för varför vissa bolag inte redovisar fullständiga upplysningskrav i sina årsredovisningar. Studien var av kvalitativ karaktär och undersökte mer in på djupet genom att fråga de personer som var ansvariga för nedskrivningstestet hos de 76 företagen. De kom bland annat fram till olika orsaker till varför vissa företag inte väljer att upplysa om alla krav. Det kunde enligt Petersen och Plenborg bland annat bero på att vissa firmor med låg andel goodwill av totala tillgångar inte lägger lika stor vikt vid nedskrivningsprövningen som företag med stor andel goodwill av totala tillgångar (Petersen, Plenborg 2010).

3 METOD

3.1 Kvantitativ metod

Studiens syfte var att för perioden 2005 till och med 2009 undersöka hurvida ett urval på 35 bolag kontinuerligt förbättrat redovisningen av upplysningskraven angivna i IAS 36 p.134. Vidare undersöktes eventuella förändringar i bolagens antaganden för att se om några specifika samband kunde urskiljas. Att undersöka ett flertal år är en förutsättning för att kunna dra slutsatser kring det som undersöks (Jacobsen, 2002). En kvantitativ studie får anses vara mest lämplig för vår undersökning då författarna vill undersöka ett stort antal bolag via dess årsredovisningar. Med en kvantitativ studie menas att studien baseras på information som bearbetas till siffror vilket passar för att uppnå syftet med vår studie. Kvantitativ metod gör det också lättare att generalisera resultatet till skillnad från om en kvalitativ metod används (Holme, Solvang 1997).

Med tanke på ovanstående motiveringar för en kvantitativ studie ansåg författarna att den kvantitativa metoden lämpade sig bäst för uppnå undersökningens syfte. Eftersom studien har för avseende att undersöka ett stort antal årsredovisningar gällande redovisningen av upplysningskraven kom insamlingen att omfatta en stor mängd data. En av de största fördelarna med en kvantitativ undersökning är att den möjliggör en undersökning som omfattar ett stort antal enheter till en relativt låg kostnad (Jacobsen, 2002). Granskningen av årsredovisningarna kommer att ha en extensiv utformning och med detta menas att undersökningen kännetecknas av att den går på bredden och undersöker många enheter istället för den intensiva utformningen som går mer in på djupet inom ett fåtal enheter (Jacobsen, 2002).

3.2 Insamling av data

Författarna har endast valt att granska information som direkt berör den förvärvade goodwillen samt dess nedskrivningsprövningar. Samtliga årsredovisningar hämtas från databasen Affärsdata och är data av sekundär karaktär. För att få aktuell information om goodwill och dess nedskrivningsprövningar ämnar författarna att söka information om ämnet på olika platser. Bland annat används tidskriften Balans som informationskälla. Författarna söker även bland databaserna i Södertörns högskolas bibliotek i bland annat FAR Komplet, JSTOR, NBER Working Papers och Business Source Premier. Information hämtas även från årsredovisningar för att bredda vår kunskap med konkreta exempel på hur företagen faktiskt

redovisar upplysningskraven. De sökord vi använt oss av är följande: goodwill, nedskrivningsprövning, upplysningskrav, IAS 36, IFRS 3 och impairment test.

3.3 Analys av data

Informationen som hämtas från årsredovisningarna som ingår i studien förs sedan in i ett Exceldokument för att få en god överblick på undersökningens resultat. Vidare söker författarna i årsredovisningarna efter goodwillposten och den tillhörande nedskrivningsprövningen. Den största delen av denna information hittas i noterna som berör immateriella tillgångar eller i en separat not tillhörande goodwill. I vissa fall anges även en del informationen under noten angående redovisningsprinciperna. Bolagen bedöms sedan efter den utarbetade tolkningsmallen som finns i kapitel 4. De kunde antingen få godkänt eller underkänt på de punkter som behandlas i mallen. Mallen används först och främst som hjälpmedel vid bedömningen. Vid tolkningen av årsredovisningarna använder författarna mallen till att pricka av samtliga punkter så att alla bolag bedöms på lika grunder. Författarna kan sedan med hjälp av de insamlade resultaten komma fram till huruvida det sker en kontinuerlig förbättring av upplysningskraven eller inte.

3.4 Urval

Urvalet baseras på bolag som uppfyller kriterierna att de skall redovisa goodwill och att de upprättar sin koncernredovisning enligt IFRS. Detta görs för att kunna analysera de upplysningskrav som ingår i dessa bolags finansiella rapporter. Vi undersökte även, genom att titta på ett stort antal årsredovisningar, om det kunde finnas någon koppling mellan olika branscher och företagsförvärv men fann ingenting som antydde att något sådant samband existerade. Författarna valde därför istället att inrikta sig på börsnoterade bolag som har en hög andel goodwill i förhållande till andra tillgångar. Vi valde att begränsa oss till de bolag vars goodwillpost bestod av mer än 30 procent av bolagets totala tillgångar under år 2009. Bolagen skulle även redovisa goodwill för samtliga år mellan 2005-2009 för att jämförbarheten skulle vara möjlig. Bolag som under vissa år använt sig av brutet räkenskapsår togs heller inte med i studien. Detta resulterade i 35 bolag totalt som uppfyllde våra krav.

3.5 Bortfall

År 2009 var det 46 bolag totalt som redovisade ett goodwillbelopp som omfattade mer än 30 procent av tillgångarna i bolaget. Ett av de bolag som ingick i urvalet valdes bort eftersom det använde sig av brutet räkenskapsår under ett år vilket gjorde att jämförbarheten inte blir

densamma för detta bolag i jämförelse med de andra. Det var även fem bolag vars årsredovisningar vi inte fick tag på hos Affärdata. Detta kunde bero på att koncernen bildades först år 2006 och därför fanns det ingen årsredovisning för 2005. Även i det här fallet valdes bolagen bort på grund av jämförbarheten. Vidare fanns det ytterligare fem bolag som under något av åren inte redovisade goodwill vilket innebar att ingen undersökning kunde genomföras på dessa bolag. Även vid ett bortfall på 11 bolag anser vi att resultatet i studien inte påverkas i den bemärkelsen att inga slutsatser kan dras gällande urvalet och de analyser som uppkom.

3.6 Validitet och reliabilitet

I kvantitativa undersökningar är mätningensvaliditeten en viktig punkt att styrka. I denna studie anser författarna att den beroende variabeln är upplysningsgraden och det är då väldigt viktigt att vår utarbetade tolkningsmall verkligen mäter det som den utformats för att mäta. Tolkningsmallen skall alltså ge en korrekt bild av företagets verkliga förmåga att redovisa i enlighet med upplysningskraven i IAS 36 p.134.

Vi har strävat efter att uppnå en så hög reliabilitet som möjligt, främst genom att presentera data som är tillförlitliga och trovärdiga. Reliabiliteten i studien är i högsta grad kopplad till vår utarbetade tolkningsmall och hur vi valt att bedöma företagen utefter denna mall. För att uppnå en så hög reliabilitet som möjligt ska överensstämmelsen mellan tolkningar av de data vi samlat in vara hög. Författarna valde därför att gå igenom den insamlade datan var för sig för att sedan komma till ett gemensamt beslut på de punkter där åsikterna skiljde sig åt. Tolkningsmallen har utarbetats av de båda författarna genom att titta på konkreta exempel från årsredovisningar och på de krav som anges i IAS 36 p.134 samt genom vägledning av en tidigare utarbetade tolkningsmall av Hultén och Persson (2006). Även om utformningen av mallen skett genom att titta på standarden så kan eventuella meningsskiljaktigheter uppstå. Det är inte säkert att andra personer som studerat eller kommer att studera upplysningskraven tolkar kraven på samma sätt som vi. Bearbetningen av datan kan därmed anses ha lite sämre reliabilitet än önskat.

Vi skapade även en stark grund inför bedömningen av bolagen genom att söka information om upplysningskraven i olika tidsskrifter och litteraturer. Detta gjorde vi för att minimera risken för feltolkningar så att resultatet vi kommer fram till inte endast uppstår vid detta undersökningstillfälle utan även om undersökningen görs igen i framtiden (Denscombe 2009).

Validiteten i undersökningen stärks av att de båda forskarna gått igenom årsredovisningarna var för sig. Detta gjorde vi för att kontrollera att slarvfel och liknande misstag inte uppstod. Vi har även i de fall vi varit osäkra på någon punkt gått tillbaka och diskuterat huruvida vi ska ge bolagen godkänt eller inte. Den externa validiteten beskriver hur pass väl resultatet i vår studie kan generaliseras utöver den specifika kontexten som undersökts. Då samma redovisningsstandard gäller för samtliga bolag inom den Europeiska Unionen så anser författarna att tolkningsmallen som utarbetats och de resultat som studien har visat bör gå att använda inom fortsatt forskning inom området. Vi anser också att vi tydliggjort hur undersökningen har gått till samt redogjort för hur urvalet har skett vilket leder till en hög validitet.

3.7 Källkritik

Författarna upptäckte ganska omgående att det inte fanns mycket litteratur som specifikt behandlar upplysningskraven gällande nedskrivningsprövning av goodwill. Anledningen till detta torde vara att upplysningskraven är relativt nya och egentligen uppkom först år 2005 i och med IFRS intåg på marknaden. En del av de artiklar som använts som underlag till studien är hämtade ur tidsskriften *Balans* vilken inte anses vara en vetenskaplig tidsskrift. Ett problem med dessa kan vara att trovärdigheten ifrågasätts (Denscombe 2009). Det har även funnits utrymme för subjektiva bedömningar hos oss eftersom årsredovisningarna inte tagits fram i ändamål för just den här studien (Denscombe 2009). Detta kan leda till att våra egna åsikter tar över. Denscombe tar även upp det så kallade samtidskravet som innebär att källan ska vara aktuell. Vi har försökt att använda en så pass aktuell facklitteratur som möjligt. Samtliga böcker förutom en är från 2005 och framåt. Denna bok behandlar metoder men vi anser att dessa inte bör ha förändrats så mycket genom åren, att källan får anses som ej aktuell. Litteraturen som använts till teorierna och analysen av datan har vi satt en utgångspunkt till år 2005 och framåt. Detta för att IFRS 3 infördes under år 2005. Detta är något vi tycker litteraturen ska behandla för att den ska vara aktuell för vår studie.

4 TOLKNINGSMALL

Författarna har under den här rubriken valt att förklara hur vi tolkar och bedömer bolagens redovisning av upplysningskraven. För att underlätta förståelsen för läsaren har vi klargjort med exempel från årsredovisningar hur bolagen kan redovisa för att bli godkända under dessa punkter. Vi har även tittat på en tidigare utarbetade tolkningsmall (Hultén, Persson 2006) och i standarden IAS 36 p.134 gällande upplysningskravens omfattning.

4.1 Goodwill fördelad över kassagenererande enheter

För att bolaget skall anses vara godkänt krävs att hela beloppet hänförligt till goodwillen har fördelats ut över de kassagenererande enheterna. Bolag som presenterar fördelningen utan att den omfattar hela beloppet godkänns inte. Fördelningen behöver inte presenteras i tabellform utan kan även skrivas i den löpande texten.

Securitas AB (2009) visar genom en tabell fördelningen över de kassagenererande enheterna:

”Goodwill fördelar sig per segment enligt följande:”

MSEK	2009	2008	2007
Security Services North America	6.145,0	6.680,4	5.514,5
Security Services Europe	4.869,8	4.995,0	3.980,1
Mobile and Monitoring	1.985,4	2.049,2	1.595,1
Övrigt	558,1	379,7	170,7
Avvecklade verksamheter	-	-	2.553,1
Summa goodwill	13.558,3	14.104,3	13.793,5

Tabell: Securitas AB (2009) fördelning av hela goodwillbeloppet över dess kassagenererande enheter

4.2 Fastställande av återvinningsvärdet

För att få godkänt skall det klart och tydligt framgå huruvida nyttjandevärdet eller det verkliga värdet minus försäljningskostnader använts för att räkna ut återvinningsvärdet för den kassagenererande enheten. Godkänt ges även till de bolag som eventuellt använt de båda metoderna för fastställande av återvinningsvärdet. Dessa bolag kommer i de resterande

punkterna att bedömas utifrån både nyttjandevärdet och verkligt värde minus försäljningskostnader.

HiQ International AB (2009) klargör tydligt vilket fastställande som använts vid beräkning av återvinningsvärdet:

”Nedskrivningsprövningarna har baserats på beräkningar av nyttjandevärde”

4.3 Nyttjandevärdet och dess upplysningskrav

Om företaget använder nyttjandevärdet för beräkning av återvinningsvärdet ska nedanstående punkter beaktas. Används enbart det verkliga värdet exkluderas dessa punkter från bedömningen av bolaget och vi behandlar då enbart punkterna tillhörande det verkliga värdet.

4.3.1 Viktigt antagande

Godkänt ges till de bolag som nämner minst ett viktigt antagande som återvinningsvärdet baserats på. Standarden anger att samtliga antaganden ska redogöras för. Men eftersom vi egentligen inte har någon vetskap om alla de viktiga antaganden som använts vid beräkning av återvinningsvärdet hos respektive bolag, har vi valt att de minst ska redogöra för ett viktigt antagande för att gå godkänt. Prognosperiod, tillväxttakt och diskonteringsfaktor räknas inte in bland dessa då de behandlas separat i kommande punkter.

Niscayah Group AB (2009) beskriver ett flertal viktiga antaganden som återvinningsvärdet baserats på:

”De mest väsentliga antagandena avser den organiska försäljningstillväxten, rörelsemarginalens utveckling, ianspråkstagandet av operativt sysselsatt kapital samt den relevanta WACC (Weighted Average Cost of Capital), vilken används för att diskontera de framtida kassaflödena”

4.3.2 Metod för fastställande av återvinningsvärdet

För godkänt kräver vi att det ska framgå vilken metod företagsledningen använt sig utav för att fastställa värdena gällande de viktiga antagandena. Dessa värden ska även stämma överens med externa informationskällor eller att de återspeglar tidigare erfarenheter. Här ges också, till skillnad från föregående punkt, godkänt om de anger metoden för prognosperioden, tillväxttakten eller diskonteringsfaktorn. Även under den här rubriken krävs det enligt standarden att metoden för varje viktigt antagande ska presenteras. Vi har dock valt att

metoden minst ska förklarars för ett av de viktiga antagandena på samma basis som vi nämnt tidigare.

Intoi AB (2009) redogör för den bakomliggande metoden av fastställandet:

”Den bedömda rörelsemarginalen som används vid beräkningen av nyttjandevärdet baseras på tidigare resultat och lednings förväntningar på marknadsutvecklingen”

4.3.3 Prognosperioden och dess längd

Godkänt ger vi till de bolag som angett prognosperiodens längd. Om denna period överstiger fem år så ska det enligt standarden ingå en motivering till valet. Ett företag som angett en prognosperiod överstigande fem år fast inte redogör för en motivering till den längre perioden, får inte godkänt.

ÅF AB (2009) anger prognosperioden i sin årsredovisning:

”Använda prognoser avseende framtida kassaflöde baseras på den prognos som fastställs av företagsledningen för nästkommande år kompletterat med en individuell bedömning av ytterligare fyra år”

Lindab International AB (2009) redogör för motivet till den längre prognosperioden:

”Prognosperioden omfattar sju år. Anledningen till att en längre period än fem år används för nuvärdeberäkningen är att koncernledningen anser att det är en kort period att tillämpa för att den rimligen ska gälla en så kallad ”fortlevande verksamhet””

4.3.4 Tillväxttakten

Tillväxttakten som används för extrapoleringen av kassaflödena bortom perioden ska anges i procentsats för att bolaget ska få godkänt. De bolag som anger att tillväxttakten enbart stämmer överens med olika faktorer men inte anger den i procentsats får inte godkänt.

Nederman Holding AB (2009) anger tillväxttakten i procentsats:

”Kassaflödet för de därefter följande åren har extrapolerats med en antagen tillväxt om både 0 procent och 2 procent.

4.3.5 Diskonteringsfaktorn

Diskonteringsfaktorn som används vid kassaflödesprognoserna ska redovisas i procentsats för att bolagen ska få godkänt på denna punkt. Bolagen kan antingen ange diskonteringsfaktorn

före skatt eller efter skatt. Även under denna punkt får bolagen inte godkänt om de anger att diskonteringsfaktorn stämmer överens med andra faktorer och utesluter procentsatsen.

Prevas AB (2009) anger diskonteringsfaktorn i procentsats:

”De prognotiserade kassaflödet har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 10% efter skatt (14,5% före skatt)”

4.4 Verkligt värde och dess upplysningskrav

Om företaget använder verkligt värdet minus försäljningskostnader för beräkning av återvinningsvärdet ska nedanstående punkter beaktas. Används enbart nyttjandevärdet exkluderas dessa punkter från bedömningen av bolaget och vi behandlar då enbart punkterna tillhörande nyttjandevärdet.

4.4.1 Viktigt antagande

Godkänt ges till de bolag som nämner minst ett viktigt antagande som återvinningsvärdet baseras på. Mer information finns att hämta under rubriken gällande nyttjandevärdet.

4.4.2 Metod för fastställande av återvinningsvärdet

För godkänt kräver vi att det ska framgå vilken metod företagsledningen använt sig utav för att fastställa värdena gällande de viktiga antagandena. Mer information finns att hämta under rubriken gällande nyttjandevärdet.

4.5 Känslighetsanalys

För att få godkänt ska bolagen ska redogöra för att de gjort en känslighetsanalys.

Redovisningen kan ske i tabeller eller i den löpande texten.

Standarden anger att en känslighetsanalys endast behöver återges i årsredovisningen om den föranleder till ett nedskrivningsbehov. Vi anser dock att tillförlitligheten gällande nedskrivningsprövningen höjs så pass mycket av känslighetsanalysen att alla bolag ska redogöra för den i sin årsredovisning. Om det anses rimligt att förändringarna i de viktiga antagandena leder till att återvinningsvärdet understiger bolagets redovisade värde skall samtliga nedanstående punkter anges.

- Det belopp som gör att enhetens återvinningsvärde överstiger dess redovisade värde om antagandena är oförändrade.
- Det viktiga antagandets tilldelade värde i procentsats.
- Ange hur mycket det ursprungliga värdet måste ändras för att det redovisade värdet skall motsvara återvinningsvärdet.

Trelleborg AB (2009) presenterar sin känslighetsanalys i den löpande texten:

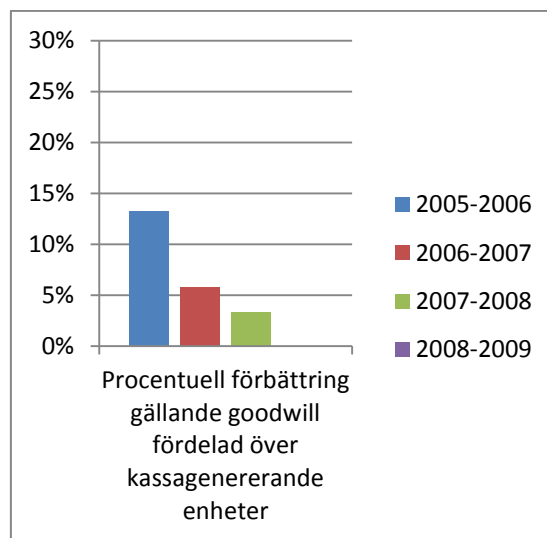
”En känslighetsanalys visar att vid en halverad tillväxttakt efter de första fem åren samt en ökning av kapitalkostnaden med 1 %-enhet till 8,7 % efter skatt skulle fortfarande inget nedskrivningsbehöv föreligga för något affärsområde”

5 RESULTAT OCH ANALYS

Under detta kapitel presenterar vi analyser och resultat utifrån samtliga punkter som undersökts i studien. Syftet med studien var att undersöka huruvida bolagen kontinuerligt förbättrat sin redovisning av upplysningskraven eller inte. Detta åskådliggörs genom en presentation via diagram med tillhörande förklarande text.

Under år 2005 var det endast 33 av 35 bolag som ingick i beräkningarna. Dessa två bortfall berodde på att bolaget inte uppvisade någon grund för fastställande av återvinningsvärdet. Detta innebar i sin tur att dessa två bolag under år 2005 inte kunde bedömas på de resterande punkterna och år 2005 innehåller därmed 33 bolag istället för 35 som under resterande år.

5.1 Goodwill fördelad över kassagenererande enheter

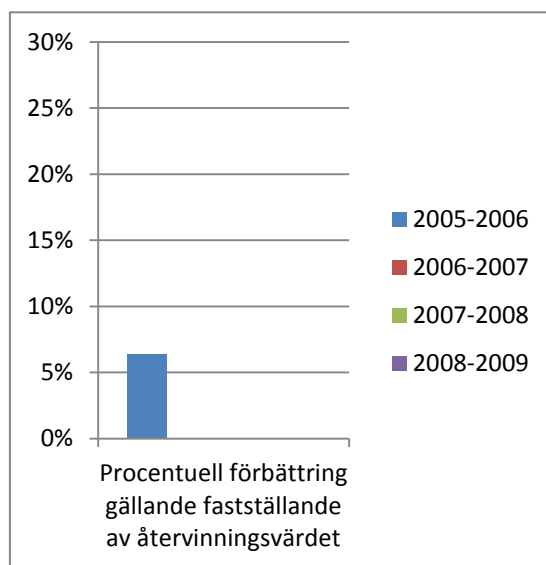
Figur: Procentuell förbättring gällande goodwill över kassagenererande enheter

Det här var en av de punkter som var bäst uppfyllda i undersökningen. 25 av bolagen blev godkända redan under det första året efter införandet av IAS 36. Företagen uppvisade sedan en kontinuerlig förbättring för de tre första åren och sedan en försämring under den sista perioden. År 2005 var det 76 procent av bolagen som fick godkänt. Vid 2006 blev 86 procent godkända och 91 procent år 2007. 2008 blev 94 procent av bolagen godkända. Mellan 2008 och 2009 skedde det dock en försämring gällande den undersökta punkten. Hur bolagen fördelade sin goodwill över de kassagenererande enheterna skiljde sig markant.

Fördelningen skedde mestadels hänförligt till land eller olika företag som ingick i koncernen. Vanligast var att bolagen presenterade denna punkt i tabellform där de redogjorde för hur goodwillvärdet var fördelat över de kassagenererande enheterna. Det fanns även ett fåtal bolag som valde att presentera informationen i den löpande texten där de klargjorde hur många procent av goodwillen som var hänförlig till de olika enheterna. De bolag som inte godkändes i undersökningen hade antingen inte redovisat hela goodwillbeloppet över enheterna eller så hade de inte nämnt något alls om fördelningen. De kassagenererande enheterna utgör utgångspunkten för uppföljningen av goodwill (Sundgren et al, 2009).

Det är viktigt att bolagen uppfyller denna punkt eftersom det ökar begripligheten hos intressenterna då de kan se vad goodwillvärdet verkligen är hänförligt till, vilket underlättar deras analys inför finansiella beslut (Carlin, Finch 2008). Bolagen kan välja hur fördelningen av de kassagenererande enheterna ska se ut. Detta i sin tur leder till att nedskrivningsbehovet av goodwill kan förändras och att nedskrivningen i värsta fall uteblir vilket exempelvis företagsledningen kan tjäna på. Detta ligger i linje med den problematik som uppstår när det ges utrymme för subjektiva antaganden vid nedskrivningsprövningarna (Ekberg, Lorentzon 2007).

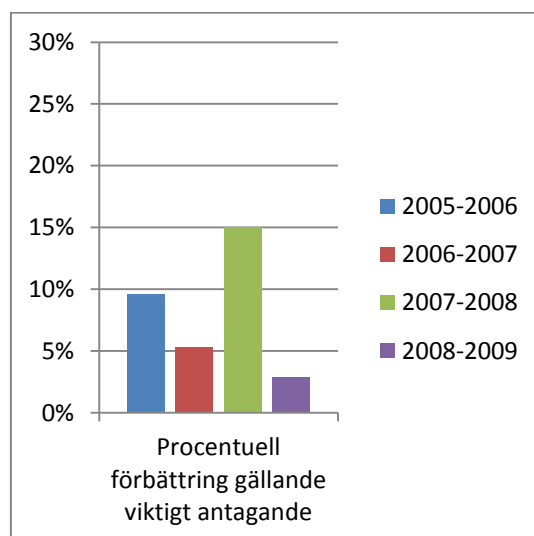
5.2 Grund för fastställande av återvinningsvärde

Figur: Procentuell förbättring gällande fastställande av återvinningsvärdet

Det här var den punkten som uppfylldes bäst under samtliga år. Under 2005 var det två bolag av 35 som inte nämde grunden för fastställandet av återvinningsvärdet. Dessa bolag kunde inte heller undersökas under det första året eftersom denna punkt ligger till grund för alla andra punkter som undersöks i studien. Detta förklarar den stora andelen godkända bolag på denna punkt. Bolagen kan välja att antingen använda sig av nyttjandevärdet eller verkligt värde minus försäljningskostnader. Nyttjandevärdet kan beräknas som nuvärdet av de inbetalningar och utbetalningar som den kassagenererande enheten väntas ge upphov till (Sundgren et al, 2009). Under samtliga år använde sig företagen av nyttjandevärdet vid beräkning av återvinningsvärdet. Det fanns även ett bolag som angav att förutom beräkningen av nyttjandevärdet utförde de även en extern värdering till verkligt värde av goodwillen. Några uppgifter om vad denna värdering gav för resultat presenterades inte. Nyttjandevärdet har även varit det mest frekventa i tidigare studier gällande nedskrivningsprövning av goodwill (Hultén och Persson 2006, PWC 2009, Tyrone et al, 2009, Petersen och Plenborg 2010). Valet av nyttjandevärdet kan ha att göra med den problematik som uppstår vid värdering till verkligt värde av goodwillen. Denna metod kräver att marknadsvärdet för de kassagenererande enheterna är känt. Detta marknadsvärde ska även vara tillförlitligt och bör i sådana fall exempelvis grundas på att bolaget som goodwillen är hänförlig till har fått ett bud av eventuella intressenter så att marknadsvärdet kan fastställas (Petersen, Plenborg 2010).

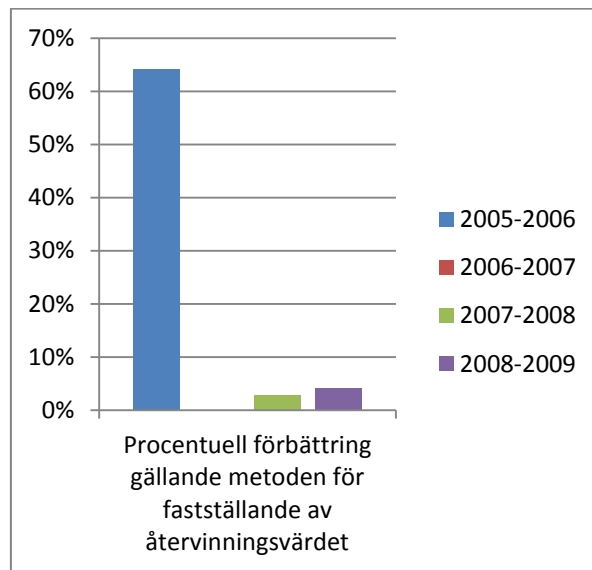
5.3 Viktigt antagande

Figur: Procentuell förbättring gällande viktigt antagande

Punkten om viktigt antagande var den enda i studien som visade en kontinuerlig förbättring för samtliga år i undersökningen. År 2005 blev 17 bolag godkända vilket innebär 52 procent. En förbättring skedde sedan då 57 procent blev godkända under år 2006. 2007 hade andelen godkända fortsatt att öka till 60 procent. Även under 2008 visades en förbättring då 69 procent blev godkända. År 2009 godkändes 71 procent av bolagen. En stor andel av företagen valde att presentera sina viktiga antaganden i den löpande texten utan närmare beskrivning av dessa. I vissa fall kunde dessa viktiga antaganden kopplas till känslighetsanalysen om företaget upprättat en sådan. Företagen har som tidigare nämns kontinuerligt förbättrat redovisningen av denna punkt men det är fortfarande vid år 2009 endast 71 procent som får godkänt. Informationen som lämnas i denna punkt kan anses vara av intresse för konkurrenterna vilket leder till att bolagen inte är villiga att presentera denna information. I vår undersökning krävde vi att bolagen skulle redogöra för minst ett viktigt antagande förutom prognosperiod, tillväxttakt och diskonteringsränta. Mest förekommande viktiga antaganden var rörelsemarginal, rörelsekapital, produktutveckling och operativt sysselsatt kapital.

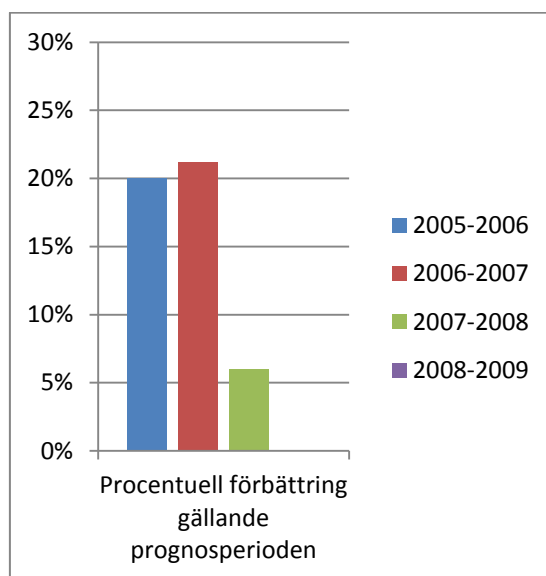
5.4 Metod för fastställande av återvinningsvärdet

Figur: Procentuell förbättring gällande metoden för fastställande av återvinningsvärdet

Den bakomliggande metoden som använts vid fastställandet av återvinningsvärdet tas upp under denna punkt. År 2005 blev endast 14 bolag godkända vilket innebär 42 procent. Sedan steg uppfyllnadsgraden till 69 procent under år 2006. Denna procentuella förbättring på 64 procent är den största i undersökningen. År 2007 var det fortfarande 69 procent som blev godkända. 2008 var det 71 procent och år 2009 blev 74 procent av företagen godkända. Andelen godkända bolag för denna punkt under år 2005 var även den punkt som var sämst uppfyllt i hela studien tillsammans med känslighetsanalysen år 2005. Dock var det denna punkt som hade störst förbättring mellan alla undersökta år tillsammans. Vanligast förekommande var att bolagen klargjorde för metoden genom att skriva att värdena baserats på externa informationskällor eller på historiska erfarenheter. Metoden används för att öka tillförlitligheten hos intressenterna då den tillsammans med det viktiga antagandet utgör en stor del av nedskrivningsprövningen.

5.5 Prognosperiod

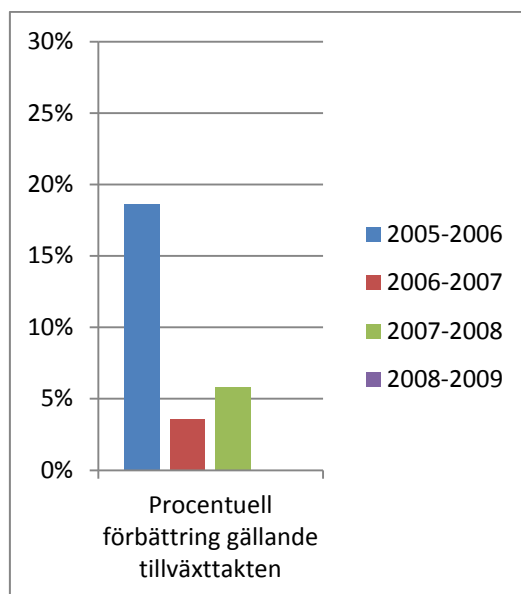

Figur: Procentuell förbättring gällande prognosperioden

Prognosperioden angavs hos 18 av bolagen under år 2005 vilket innebär att 55 procent uppfyllde kraven. En kontinuerlig förbättring visade sig sedan fram till år 2008. År 2006 blev 66 procent av bolagen godkända, år 2007 80 procent, år 2008 86 procent och slutligen år 2009 även där 86 procent. På denna punkt kunde även bolagen underkännas om de valt en prognosperiod över den tillåtna på 5 år och inte angivit någon motivering till detta.

Motiveringen är viktigt eftersom det ökar tillförlitligheten då en längre prognosperiod kan vara svår att hantera på grund av de antaganden som måste göras för en lång period framöver. Motiveringarna för den längre prognosperioden skiljde sig mellan bolagen. Ett företag nämnde bland annat att motivering grundades på att företaget bör anses vara en fortlöpande verksamhet och därmed är en prognosperiod över 5 år motiverad. Det fanns även bolag som angav en prognosperiod på 5 år på allting förutom en viss kassagenererande enhet. Detta val kunde ha med branschutveckling och personliga antaganden att göra. Prognosperioden förändrades inte nämnvärt mellan bolagen under de åren. Vanligast var att de använde samma prognosperiod för år 2005 och 2009.

5.6 Tillväxttakt

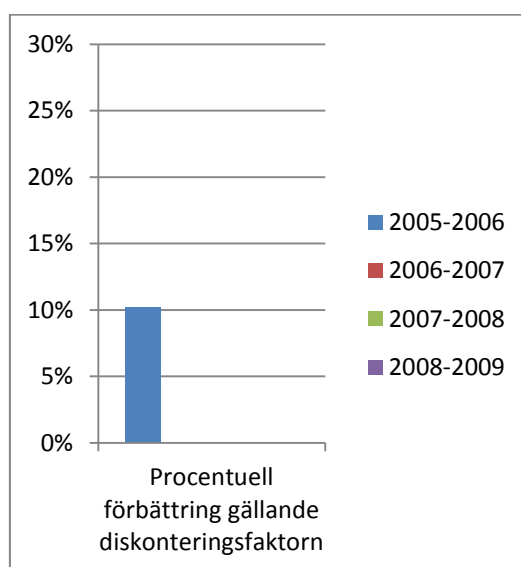

Figur: Procentuell förbättring gällande tillväxttakten

Tillväxttakten presenterades i procentsats hos 23 av bolagen under år 2005 vilket innebär 70 procent av urvalet. En kontinuerlig förbättring visade sig sedan fram till år 2008. År 2006 blev 83 procent av bolagen godkända, år 2007 86 procent, år 2008 och 2009 hela 91 procent.

Tillväxttakten ligger till grund för prognotiseringen av framtida kassaflöden vilket innebär att det är väldigt viktigt att den anges i just en procentsats för att öka relevansen av den finansiella rapporten. Bolagen använde i högst utsträckning en gemensam tillväxttakt för samtliga enheter. En del företag använde sig dock av individuella tillväxttakter för de olika enheterna. Vanligtvis presenterades informationen om tillväxttakten i den löpande texten men i ett fåtal fall angavs det i tabellform hänförligt till de olika enheterna. De som presenterade i tabellform angav också hur tillväxttakten sett ut under åren som gått vilket ökar jämförbarheten för intressenterna. Tillväxttakten förändrades inte heller märkbart mellan åren hos bolagen. Bolagen har i de flesta fall använt samma tillväxttakt över samtliga år. Det fanns även bolag i studien som angav att tillväxttakten stämde överens med marknadsutvecklingen men som inte redogjorde för värdet av tillväxttakten och dessa godkändes inte.

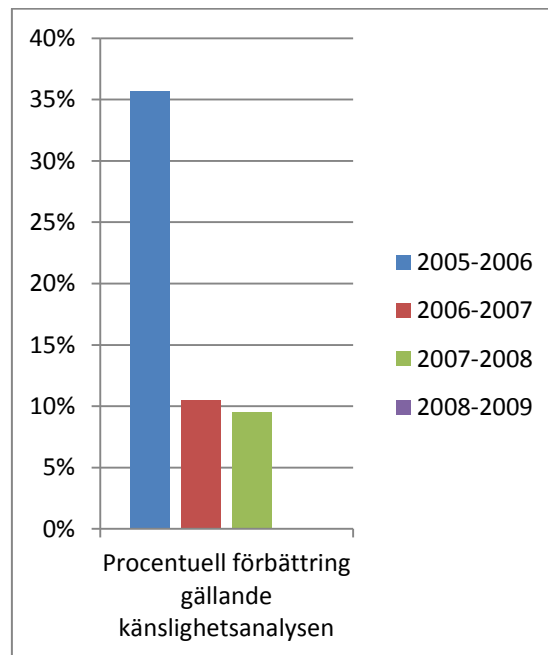
5.7 Diskonteringsfaktor

Figur: Procentuell förbättring gällande diskonteringsfaktorn

Diskonteringsfaktorn var den punkt för nyttjandevärdet som uppvisade flest antal godkända under år 2005. 29 av bolagen i studien blev godkända under det första året vilket innebär 88 procent. Mellan år 2005 och 2006 skedde sedan en procentuell förbättring med 10,2 procent. Resterande perioder uppvisade ingen förbättring gällande redovisningen av diskonteringsfaktorn. Diskonteringsräntan angavs i de flesta fall före skatt, vilket det ska göras enligt IAS 134 punkt 55. Det fanns även ett flertal bolag som angav både diskonteringsräntan före och efter skatt. Diskonteringsräntan höll sig mestadels på samma nivå hos bolagen under de undersökta åren även fast konjunkturlägena har skiftat mellan åren. Även under denna punkt återkommer vi till de subjektiva antagandena som det finns utrymme för vid beräkning av nyttjandevärdet. Diskonteringsfaktorn är inget undantag utan även den kan styras åt det håll som passar bolaget. Ett val av en lägre ränta kan leda till att nedskrivningsbehovet av goodwillen uteblir och det är därför väldigt viktigt att bolagen klart och tydligt redogör för den valda diskonteringsräntan.

5.8 Känslighetsanalys

Figur: Procentuell förbättring gällande känslighetsanalysen

Det här var det upplysningskrav som företagen hade svårast att redogöra för. År 2005 var det endast 14 bolag som blev godkända vilket innebär 42 procent av totalen. En kontinuerlig förbättring visade sig sedan fram till år 2008. Från år 2005 till 2006 skedde en procentuell förbättring på 35,7 procent och mellan 2006-2007 en förbättring med 10,5 procent. Mellan 2007-2008 skedde en procentuell förbättring med 9,5 procent. Mellan år 2008 och 2009 blev det en procentuell försämring på 9,6 procent gällande upplysningskravet. Av de underkända bolagen angav en del enbart att en känslighetsanalys hade utförts för att sedan inte ge någon information alls om vilket resultat den gav. En del av bolagen redogjorde för känslighetsanalysen med tillhörande numeriska exempel. Som tidigare nämns i analyserna av föregående punkter finns det utrymme för subjektiva antaganden vid nedskrivningsprövningen. En känslighetsanalys visar för intressenten att en viss rimlig förändring av exempelvis rörelsemarginalen eller diskonteringsräntan antingen leder till ett nedskrivningsbehov eller ej. Känslighetsanalysens syfte blir att försäkra intressenterna om att de värden som använts vid beräkningarna av nyttjandevärdet är av sådan karaktär att en rimlig förändring av dessa inte leder till ett nedskrivningsbehov. En förändring av exempelvis tillväxttakten skulle kunna leda till en stor förändring gällande beräkningen av de framtida kassaflödena och därmed leda till ett stort nedskrivningsbehov.

6 SLUTSATSER

Här presenterar vi kortfattat vad vi kommit fram till för slutsatser i studien. En mer ingående analys av de olika punkterna finns att tillgå i kapitel fem.

Syftet med denna undersökning var att undersöka huruvida börsnoterade bolag kontinuerligt förbättrat redovisningen av upplysningskraven gällande nedskrivningsprövning av goodwill mellan samtliga år efter införandet år 2005. Urvalet i studien bestod av 35 bolag vars goodwillpost uppgick till minst 30 procent av bolagets totala tillgångar. Detta val baserades på tron om att företag med stor andel goodwill också bör vara benägna att förbättra sin redovisning av upplysningskraven eftersom posten har en så pass stor betydelse i bolaget.

Resultatet av studien visar att det skett en förbättring av de flesta punkterna mellan åren 2005 till 2009. Däremot framgår det att en kontinuerlig förbättring endast skett på en av de åtta punkter som undersöktes. Förbättringen var i början stor vilket inte var konstigt med tanke på att standarden var ny och bolagen inte var på det klara med exakt vad som skulle finnas med i årsredovisningen. Således visade sig den största förbättringen mellan åren 2005 till 2006 där bolagen uppvisade en markant förbättring på de flesta punkter. Förbättringen avtog sedan och mellan år 2006-2007 och 2007-2008 kunde vi se en liten förbättring gällande upplysningskraven. Däremot för perioden 2008 till 2009 visade det sig endast vara en väldigt liten förbättring angående metoden för fastställandet av återvinningsvärdet och viktiga antaganden. Resterande punkter för denna period visade inte på någon förbättring. Det fanns även en liten försämring gällande redovisningen av kassagenererande enheter och känslighetsanalysen. År 2009 var också det enda år som uppvisade en försämring på någon punkt.

Det fanns enbart en punkt som hade förbättrats kontinuerligt över samtliga år. Det var punkten om viktigt antagande. Bolagen gick från ynka 52 procent godkända år 2005 till att 71 procent blev godkända under år 2009. Det var även intressant att just denna punkt inte hade sin största förbättring mellan åren 2005 till 2006. Istället skedde den största förbättringen mellan år 2007 och 2008. Bolagen gick då från att vara 60 procent godkända till att bli 69 procent godkända.

Den bäst uppfyllda punkten i studien var fastställandet av återvinningsvärdet. Samtliga bolag fick godkänt för åren 2006, 2007, 2008 och 2009. Under år 2005 var det två bolag som inte redogjorde för om nyttjandevärdet eller verkligt värde minus försäljningskostnader använts som grund för fastställandet av återvinningsvärdet. Dessa bolag kunde inte heller bedömas på efterföljande punkter och togs inte med i beräkningarna för detta år. Anledningen till att den

här punkten uppfylldes så väl har säkerligen att göra med att alla beräkningar som skall göras i samband med nedskrivningsprövningen har sin grund i valet av antingen nyttjandevärdet eller verkligt värde minus försäljningskostnader. Om bolagen inte valt detta går inte en nedskrivningsprövning att genomföra.

Känslighetsanalysen är något vi anser bör vara med i varje årsredovisning vare sig den föranleder till ett nedskrivningsbehov eller ej. Den utgör en så pass stor grund i tillförlitligheten på grund av att bolagen verkligen får uppvisa att de värden de valt för de viktiga antagandena inte ligger precis på gränsen till ett nedskrivningsbehov.

Även punkten om den bakomliggande metoden skulle kunna förbättras. Bolagen nämner vanligtvis att deras antaganden stämmer överens med tidigare erfarenheter och externa informationskällor. Inte mycket mer än så får vi reda på. Vad uppgav dessa externa informationskällor och hur såg det ut mer specifikt gällande de tidigare erfarenheterna? Hur detta skulle kunna redovisas på ett bättre sätt är vi inte på det klara med eftersom det skulle vara väldigt bökit att exempelvis presentera de tidigare prognoser som metoderna baseras på i de finansiella rapporterna.

Resultatet speglar det som tagits upp i tidigare studier. Känslighetsanalysen, viktigt antagande och den bakomliggande metoden var även i dessa undersökningar punkter som påvisade brister. Att vi får liknande resultat som tidigare studier tyder på att vårt urval inte representerar en grupp vars redovisning av upplysningskraven är bättre än en grupp baserat på ett slumpmässigt urval.

Sammanfattningsvis visar studien att en kontinuerlig förbättring inte skett på samtliga punkter. Endast en punkt förbättrades kontinuerligt under de undersökta åren. Även två försämringar uppenbarade sig under år 2009. Varför företagen inte har förbättrat sin redovisning kontinuerligt gällande upplysningskraven har vi spekulerat i under analysdelen. Troligtvis har det att göra med att bolagen inte vill lämna viss information eller att standarden är svårtolkad vilket leder till att kraven inte uppfattats av bolagen. Även om bolagen förbättrat sig på de flesta punkter under åren så framgår det under år 2009 att det fortfarande fanns stort utrymme för förbättringar. Punkter som absolut har stor förbättringspotential inför framtiden är viktigt antagande, bakomliggande metod och känslighetsanalysen.

6.1 Vidare forskning

Vi skriver att det finns en stor förbättringspotential på nästan alla punkter gällande upplysningskraven. Det skulle därför vara intressant att om ett par år undersöka detta fenomen igen och se om bolagen förbättrat uppfyllnaden av kraven. År 2009 visade inte på några stora förbättringar hos oss utan i de flesta fall på någon procent eller ingen förbättring alls. Visar år 2010 på samma dåliga förbättring som 2009?

Det vore även intressant att jämföra urvalsgrupper med varandra. Branschvis eller efter land som bolaget är verksamt i. Kanske är it-bolagen bättre på att redovisa upplysningskraven än finansbolagen?

Vidare går vi inte in på djupet och analyserar de bakomliggande faktorerna till varför bolagen redovisar som de gör. För detta krävs det en mer kvalitativ ansats med intervjuer eller liknande. Flertalet intressanta frågor skulle kunna ställas till de personer som är ansvariga för nedskrivningsprövningen av goodwill hos de undersökta bolagen. Är det standardern som är för svårtolkad på vissa punkter eller är det en fråga om att bolagen inte vill ange konkurrenskänslig information i årsredovisningen? Vilka punkter har de svårast för och varför?

Även intressenterna skulle kunna intervjuas om användandet av upplysningskraven och eventuella punkter de tycker bör utvidgas i standarden.

Referenser

Litteratur

Denscombe, Martyn (2009), "Forskningshandboken - för småskaliga forskningsprojekt inom Samhällsvetenskaperna". Lund: Studentlitteratur AB

Edenhammar, Hans och Thorell, Per (2009), "Företagens redovisning: att förstå årsredovisningar". Lustus förlag

Holme, Idar Magne och Solvang, Bernt Krolin (1997), "Forskningsmetodik – Om kvalitativa och kvantitativa metoder". Lund: Studentlitteratur

Jacobsen, Dag-Ingvar (2002), "Vad, hur och varför? Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen". Lund: Studentlitteratur AB

Lönnqvist, Rune (2009). "Årsredovisning i koncerner". Lund: Studentlitteratur AB

Schroeder et al, (2009). "Financial accounting theory and Analysis: text and cases". Jon Wiley & Sons, Inc.

Sundgren et al, (2009), "Internationell redovisning – teori och praxis". Lund: Studentlitteratur AB

Artiklar

Carlin, T och Finch, N (2008), "Goodwill Impairment Testing Under IFRS – A False Impossible Shore", *Working paper*. <http://ssrn.com/abstract=1173382>

Churyk, Natalie Tatiana & Cripe, Brad (2011) "Goodwill Impairment: Immediate Write-offs.", *CPA Journal*, Vol.81 Issue 1, p28-31

Edlund, Carina och Arnell, Göran (2007), "Lär av hur 60 svenska företag redovisade 2005 – andra årets med IFRS", *Forefront* nr. 1

Ekberg, M och Lorentzon, J (2007), "Missbruk av goodwill en fråga för revisorerna.", *Aktiespararen*, nr. 6/7

Gore, Richard & Zimmerman, Dyan (2010), "Is Goodwill An Asset?" ,*CPA Journal*, Vol.80 Issue 6, p46-48

Hultén, Karin och Persson, Lars-Erik (2006), "Tre heta IFRS områden. Goodwill – ett område som krävt betydande insatser", *Balans* nr. 6-7

J.B, Canning (1929), "The Economics of Accountancy", *The Ronald Press Company 1929*, p. 38

Malmqvist, Peter (2010), "DEBATT: Swedbanks övervärdering hotar Sveriges anseende" , *Dagens industri*, <http://di.se/Artiklar/2010/2/22/200820/DEBATT--Swedbanks-overvardering-hotar-Sveriges-anseende/> (25 maj 2011)

Petersen, Christian & Plenborg, Thomas (2010), "How do firms implement impairment tests of goodwill?", *Abacus*, Vol. 46 Issue 4, p419-446

PWC (2009), "Finansiell rapportering – en genomgång av svenska börsbolags årsredovisningar 2008 upprättade enligt IFRS". http://www.pwc.com/sv_SE/se/publikationer/assets/finansiell-rapportering-2009.pdf (25 maj 2011)

Schuetze, Walter P (2001), "What are assets and liabilities? Where is true north? (Accounting that my sister would understand), *Abacus*, Vol.37 Issue 1, p1-25

Tyrone, C. M., Finch, N., & Laili, H. N. (2009). "Goodwill Accounting in Malaysia and the Transition to IFRS – A Compliance Assessment of Large First Year Adopters". *Journal of Financial Reporting & Accounting* , s.75-104.

Bilaga - Årsredovisningar och företag i studien

<u>Företag</u>	<u>Källa: Årsredovisning</u>	<u>Goodwill % av tillgångar (2009)</u>
Acadamedia AB	Affärsdata (2011-03-25)	52,27%
Acando AB	Affärsdata (2011-03-25)	44,36%
Addnode AB	Affärsdata (2011-03-25)	44,97%
ASSA Abloy AB	Affärsdata (2011-03-25)	47,79%
Biolin Scientific AB	Affärsdata (2011-03-25)	34,05%
BTS Group AB	Affärsdata (2011-03-25)	34,26%
Cision AB	Affärsdata (2011-03-25)	71,65%
Cybercom Europe AB	Affärsdata (2011-03-25)	61,06%
Elanders AB	Affärsdata (2011-03-25)	42,36%
Eniro AB	Affärsdata (2011-03-25)	70,35%
Feelgood Svenska AB	Affärsdata (2011-03-26)	38,6%
Getinge AB	Affärsdata (2011-03-26)	37,82%
Hexagon AB	Affärsdata (2011-03-26)	40,89%
Hexpol AB	Affärsdata (2011-03-26)	44,05%
HiQ International AB	Affärsdata (2011-03-26)	41,66%
Intoi AB	Affärsdata (2011-03-26)	40,37%
Know IT AB	Affärsdata (2011-03-26)	57,14%
LBI International AB	Affärsdata (2011-03-26)	51,14%
Lindab International AB	Affärsdata (2011-03-26)	39,26%
Loomis AB	Affärsdata (2011-03-26)	33,85%
Meda AB	Affärsdata (2011-03-27)	40,15%
Mobyson AB	Affärsdata (2011-03-27)	45,87%
Modern Times Group MTG AB	Affärsdata (2011-03-27)	47,43%

Nederman Holding AB	Affärsdata (2011-03-27)	42,85%
NIBE Industrier AB	Affärsdata (2011-03-27)	36,92%
Niscayah Group AB	Affärsdata (2011-03-27)	36,03%
Nordic Servicepartners Holding AB	Affärsdata (2011-03-27)	51,91%
Prevas AB	Affärsdata (2011-03-27)	38,01%
Securitas AB	Affärsdata (2011-03-27)	41,34%
Semcon AB	Affärsdata (2011-03-27)	40,95%
Sigma AB	Affärsdata (2011-03-28)	45,1%
Teliasonera AB	Affärsdata (2011-03-28)	31,75%
Ticket Travel Group AB	Affärsdata (2011-03-28)	40,92%
Trelleborg AB	Affärsdata (2011-03-28)	35,47%
ÅF AB	Affärsdata (2011-03-28)	37,34%